

§ 140 Tillgänglighet i Svenska kyrkans lokaler

BIRGITTA SÖDERFELDT:

Fru ordförande! Jag talar för motion 2015:25 och yrkar på att den bifalls.

Motionen handlar om den nya lag som kom den 1 januari 2015 enligt vilken bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning är en diskriminering. Jag brukar fråga i olika sammanhang om folk känner till den här lagen, men jag förutsätter att ni gör det eftersom ni nu har läst motionen och annat. Vill ni veta mer så finns det en utmärkt bok i ämnet.

Människor har alltså funktionsnedsättningar men ett funktionshinder blir det först när omgivningen är utformad på ett sådant sätt att den inte tar hänsyn till att vi människor är olika och har olika förutsättningar. Tanken att en funktionsnedsättning och bristande hänsyn till den är en form av diskriminering kom som en lag i USA för 25 år sedan 1990, den s.k. ADA-lagen, Americans with Disabilities Act. Det var en lag som fick ett mycket stort genomslag. I samband med att lagen implementerades tydliggjorde man för alla i samhället att den fanns.

I den svenska funktionshinderrörelsen hade man stora förhoppningar när en lag kom av liknande slag i Sverige. Det blev dock en besvikelse över att lagen delvis var tandlös men också över att den gick så obemärkt förbi, att så få människor kände till den.

Vad gör då Svenska kyrkan i den här typen av frågor? Det finns ett policydokument från 2008, som är bra på många sätt, men det börjar få några år på nacken. Lokalt har man ofta goda intentioner men bristen på kunskap kan göra att det blir fel. Låt säga att man bygger en ramp för att lätt kunna ta sig in i kyrkan. På vägen till rampen är det en grusad gång som gör att man varken kan ta sig fram med rullstol eller rollator, och då har man inte så mycket glädje av rampen. I en församlingssal kan man ha en välfungerande och bra hörselslinga, men när man ska ha en samling säger talarna att ni hör mig så bra att jag inte behöver använda mikrofonen. Då är det ju meningslöst att ha hörselslinga.

Med den nya lagen så ser jag mer att man sätter mycket fokus på att det ska vara tillgängligt för människor, att man inte pekar ut enstaka tekniska lösningar. Jag ser att Svenska kyrkan inte bara kan luta sig mot att staten har skyldighet att informera om sina lagar. Svenska kyrkan är en stor organisation, Sveriges största. Vi är en organisation som vill vara inkluderande. Vi vill att människor ska kunna ta sig fram och vara med. Vi vill också att vi ska kunna ta hänsyn till alla former av funktionsnedsättningar. Jag vill att vi ska kunna arbeta tillsammans med funktionshinderrörelsen och också centralt göra tydligt för alla som är verksamma i Svenska kyrkan att det här är en skyldighet men också en del i att sprida evangelium. Det handlar faktiskt om att väldigt konkret ta bort trösklar i kyrkan.

LARS-IVAR ERICSON:

Fru ordförande! Jag tackar för svaret på min motion 2015:68, som handlar om dokumentet *En kyrka för alla*, ett policydokument kring kyrkornas arbete med frågor om funktionshinder. Jag hade då inte uppmärksammat att detta policydokument uppdaterades 2013. Det exemplar som jag såg fanns på ett bokbord i en av våra skånska kyrkor och var från 2008, och det var därför jag skrev min motion.

Jag vill passa på och ge vidare några reflektioner om hur viktigt det är att kyrkan ännu mera uppmärksammar tillgänglighetsfrågorna. Fortfarande möts kyrkobesökare av svårtillgängliga toaletter, branta trappor utan ramp, avsaknad av glutenfria oblater, hörselslingor som inte fungerar, personal som inte vill använda mikrofonen. Det

saknas handikapparkeringar utanför kyrkan, det finns inga psalmböcker med stor stil, ingen ramp upp till altarringen, ingen dörröppnare för tunga dörrar. Uppräkningen skulle kunna fortsätta länge. Här finns en hel del saker som bör ställas till rätta.

Jag vill också citera några ord från skriften *Kyrka utan trösklar*, en skrift utgiven av Svenska kyrkan i Lunds stift: Vi som är kyrka, som församlingar, som enskilda kristna, har uppgiften att vara bärarlag, att hjälpa varandra, att möta Gud. Om vi tror att alla är skapade till Guds avbild, då är också alla människor, trots sina olika förutsättningar, indragna i denna relation och strävar efter dess förverkligande. En levande församling som ser värdet att vi är olika och speciellt uppmärksammar de som utåt sett verkar svagast är en gemenskap som har upptäckt vad frågan om tillgänglighet djupast handlar om.

PETER NORDGREN:

Fru ordförande: Jag är utsänd av Ekonomi- och egendomsutskottet att försvara dess synpunkter. Vi delar ju de två motionärernas synpunkter och även den skrift som citerades här från Lunds stift.

Det här är mycket viktiga frågor och därför är det ännu viktigare att varje enhet inom kyrkan håller sig uppdaterad med gällande lagstiftning. Lagstiftningen täcker väl in det som motionärerna har skrivit om. Den här frågan har diskuterats här på kyrkomötet redan 2006, och det policydokument från 2008 är uppdaterat för två år sedan. Det pågår även arbete med att bygga upp en portal, en s.k. fastighets- och kulturarvsportal, som också kommer att belysa de här frågorna. Från utskottets sida känner vi att kyrkan har tagit fram erforderliga dokument och även jobbar med den här frågan. Även Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation har ett ansvar och jobbar med frågan och har även initierat mycket information. I dagsläget är det inte något ytterligare behov av varken policydokument eller insatser från kyrkans sida.

Bifall till utskottets förslag.

BIRGITTA SÖDERFELDT (REPLIK):

Det är naturligtvis positivt med de här orden om att man ska göra saker, men samtidigt ser jag att två problem. Det är en väldigt snäv tolkning av vad som är Svenska kyrkans uppdrag centralt. Det andra är att inget av de här dokumenten som du hänvisar till har ju tagits fram med utgångspunkt från den nya lagen. Vi är faktiskt skyldiga att följa lagar och förordningar. Om vi ser att det inte fungerar lokalt så anser jag att Svenska kyrkan centralt måste agera, och att lagen i sig, som funktionshinderrörelsen har sett som en stor framgång, inte har lett till några nya dokument från Svenska kyrkan.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 182.